

KARTA PRZEDMIOTU - Psychofizjologia widzenia

I. Informacje ogólne

1) Nazwa przedmiotu

Psychofizjologia widzenia

2) Prowadzący przedmiot

Zgodnie z aktualnym planem studiów jednolitych magisterskich.

3) Kod przedmiotu

M-ST-J-PW-W-1, 2

4) Kierunek

Malarstwo

5) Specjalizacja

malarstwo, rysunek, malarstwo w architekturze, tkanina artystyczna

6) Wydział

Wydział Malarstwa i Rysunku

7) Forma studiów

stacjonarne

8) Profil

ogólnoakademicki

9) Tryb

jednolite magisterskie

10) Nazwa jednostki uczelnianej realizującej przedmiot

Wydział Edukacji Artystycznej i Kuratorstwa

II. Informacje o przedmiocie

1) Semestr/y

1, 2

2) Liczba punktów ECTS

4

3) Poziom przedmiotu

podstawowy i średniozaawansowany

4) Grupa treści, do której należy przedmiot

Ogólnouczelniane teoretyczne, główne

5) Typ przedmiotu

Obowiązkowy

6) Język/i wykładowy/e

Polski

III. Forma zajęć

1) Forma zajęć

Wykład

2) Liczba godzin w semestrze

Semestr 1. – 30h

Semestr 2. - 30h

3) Liczba godzin w tygodniu

Semestr 1. – 2h

Semestr 2. - 2h

IV. Wymagania wstępne

Uzyskanie statusu studenta kierunku malarstwo.

V. Cele, treści merytoryczne, metody dydaktyczne, efekty uczenia się i ich weryfikacja

1) Cel przedmiotu

KOD CELU PRZEDMIOTOWEGO	TREŚĆ	KOD SPEŁNIANEGO EFEKTU PRZEDMIOTOWEGO
C01	Zapoznanie studentów z zagadnieniami kompozycji, rodzajami perspektywy oraz anatomii człowieka (budowa i funkcjonowanie analizatora wzrokowego i mózgu) i ukazanie możliwości ich zastosowania w pracach rysunkowych, malarskich i rzeźbiarskich.	P_W01

2) Treści merytoryczne przedmiotu

1. Miejsce i sposób powstawania wrażeń zmysłowych. Skale psychofizyczne.
2. Budowa i funkcjonowanie analizatora wzrokowego .
3. Wrażliwość spektralna na różne długości fali świetlnej. Zjawiska adaptacji, kontrastu, sensybilizacji, synestezji i asocjacji, pola i strefy widzenia.
4. Progi zmysłowe i ich rodzaje. Interpretacja bodźców.
5. Zmiany ilości i natężenia bodźców oraz zjawiska im towarzyszące. Próg różnicy i skalowanie wrażeń.
6. Podstawowe prawa optyki i ich wykorzystanie w praktyce.
7. Zniekształcenia obrazu wizualnego w środowisku optycznym oka i w urządzeniach optycznych.
8. Źródła światła i jednostki fotometryczne.
9. Procesy i klasyczne teorie spostrzegania.
10. Interpretacja bodźców wizualnych i prawa organizacji percepcyjnej. Współczesna teoria spostrzegania.
11. Zasady tworzenia przekazu wizualnego w świetle badań nad procesami uwagi, uczenia się i pamięci.

12. Emocje i motywacja w przekazie wizualnym.
13. Podstawowe zagadnienia z zakresu barwy. Rodzaje i sposoby mieszania kolorów.
14. Podział barw oraz rodzaje powierzchni i sposoby ich przekształcania za pomocą światła.
15. Zjawiska: kontrastu następczego i symultanicznego, kontrastu brzegowego, indukcji barwnej i irradacji oraz wykorzystanie ich w działaniach praktycznych.
16. Stare i nowe systemy barw. Wady widzenia barwnego.
17. Stałość widzenia barw chromatycznych i achromatycznych. Oddziaływanie barw na człowieka.
18. Symbolika i preferencje barw.
19. Klasyfikacja i podział złudzeń wizualnych. Praktyczne spożytkowanie iluzji kształtu i wielkości.
20. Jednooczne wyznaczniki przestrzeni na płaszczyźnie i rodzaje perspektywy.
21. Rozmieszczenie światła i cieni oraz praktyczne spożytkowanie iluzji przestrzeni.
22. Obuoczne wyznaczniki przestrzeni i podstawowe zagadnienia stereoskopii.
23. Praktyczne spożytkowanie iluzji kontrastu i barwy.
24. Przestrzenne działanie barw i wizualne złudzenia fantomowe.
25. Klasyfikacja ruchów oczu. Ruch rzeczywisty i pozorny.
26. Iluzje ruchu. Iluzje ruchu wywołane różnicami jasności, tonu i nasycenia barwy.
27. Typologia złudzeń wieloznacznych. Przykłady zastosowania sylwetek i figur alternatywnych.
28. Przykłady zastosowania figur niemożliwych w sztuce i reklamie.
29. Podstawowe zagadnienia semantyki wizualnej. Rozróżnienie pomiędzy znakiem i symbolem.
30. Klasyfikacja, zasady tworzenia i wprowadzania znaków w obieg społeczny. Rodzaje oznaczeń.

3) Metody dydaktyczne

Wykłady problemowe i wykłady z prezentacją multimedialną

4) Kierunkowe efekty uczenia się (KEU)

KOD KEU	OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO SEMESTRÓW (ZAZNACZYĆ X)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
WIEDZA zna i rozumie:											
K_W01	zasady formułowania koncepcji artystycznych oraz wyboru i użycia środków w celu ich realizacji a także posiada szczegółową wiedzę na temat warsztatowych i technologicznych aspektów tworzenia dzieła sztuki	x	x								

5) Przedmiotowe efekty uczenia się (PEU) i metody ich weryfikacji

KOD PEU	OPIS PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	ODNIESIENIE DO SEMESTRÓW (ZAZNACZYĆ X)									
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
WIEDZA zna i rozumie:												
P_W01	relacje pomiędzy teorią a praktyką w odniesieniu do malarstwa i rysunku i posiada ogólną wiedzę na temat związku między psychofizjologią percepcji i praktycznymi aspektami własnego rozwoju artystycznego (budowa i funkcjonowanie analizatora wzrokowego i mózgu). Posiada podstawową wiedzę niezbędną dla realizacji zadań związanych z efektywnym przygotowywaniem komunikatów wizualnych z uwzględnieniem aspektów procesów recepcji, specyfiki tematu, postaw odbiorcy i wartości artystycznych przekazu.	K_W01	x	x								

KOD PEU	SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENY	METODA WERYFIKACJI
P_W01	Znajomość zagadnień poruszanych podczas wykładów.	W pierwszym semestrze kolokwium zaliczeniowe, a na zakończenie roku egzamin w formie testu sprawdzającego zdobyte wiadomości. Na każde z około 30-stu pytań student będzie miał do wyboru cztery odpowiedzi, przy czym poprawna może być jedna lub więcej (test wieloznaczny). Aby uzyskać ocenę pozytywną należy otrzymać minimum 51% ogólnie możliwych do zdobycia punktów

VI. Forma i warunki zaliczenia, kryteria oceny

1) Forma zaliczenia

Semestr 1 – zaliczenia z oceną

Semestr 2 - egzamin

2) Warunki zaliczenia z oceną wg skali stosowanej na UAP

ocena celujący (5,5) – obecność studenta na zajęciach oraz wzorowa aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowosesemestralnych przeglądów prac;

ocena bardzo dobry (5,0) – obecność studenta na zajęciach oraz bardzo dobra aktywność (aktywność na zajęciach, realizacja i rozumienie zadań, śródsesemestralne i końcowosesemestralne przeglądy prac,;

ocena dobry plus (4,5) – obecność studenta na zajęciach oraz dobra aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowosesemestralnych przeglądów prac,;

ocena dobry (4,0) – obecność studenta na zajęciach, zadowalająca aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowosesemestralnych przeglądów prac;

ocena dostateczny plus (3,5) – obecność studenta na zajęciach i przeciętna aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowosesemestralnych przeglądów prac;

ocena dostateczny (3,0) – obecność studenta na zajęciach i niska aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowosesemestralnych przeglądów prac;

ocena niedostateczny (2,0) – nieobecność studenta na 20 % zajęć lub niedostateczna aktywność (aktywność na zajęciach, rozumienie i realizacja zadań, jakość prac i ćwiczeń prezentowanych podczas śródsesemestralnych i końcowosesemestralnych przeglądów prac.

3) Kryteria oceniania wg skali stosowanej na UAP

ocena celująca (5,5) – obecność studenta na zajęciach oraz wzorowe zaliczenie egzaminu końcowego;

ocena bardzo dobra (5,0) – obecność studenta na zajęciach oraz bardzo dobre zaliczenie egzaminu końcowego;

ocena dobry plus (4,5) – obecność studenta na zajęciach oraz dobre rezultaty egzaminu końcowego;

ocena dobry (4,0) – obecność studenta na zajęciach, zadowalające rezultaty egzaminu końcowego;

ocena dostateczny plus (3,5) – obecność studenta na zajęciach i przeciętny poziom zaliczenia egzaminu końcowego;

ocena dostateczny (3,0) – obecność studenta na zajęciach i niski poziom zaliczenia egzaminu końcowego;

ocena niedostateczny (2,0) – nieobecność studenta na 20 % zajęć lub niedostateczny poziom egzaminu końcowego.

VII. Obciążenie pracą, punkty ECTS

A. obciążenie pracą	sem I h	sem II h	sem III h	sem IV h	sem V h	sem VI h	sem VII h	sem VIII h	sem IX h	sem X h	razem h
godziny kontaktowe (udział w zajęciach zgodnie z planem)	30	30									60
samodzielna praca studenta (poza udziałem w zajęciach)	20	20									40
razem	50	50									100
B. punkty ECTS*	sem I	sem II	sem III	sem IV	sem V	sem VI	sem VII	sem VIII	sem IX	sem X	razem ECTS
zajęcia z udziałem nauczyciela akademickiego	1	1									2
zajęcia bez udziału nauczyciela akademickiego	1	1									2
razem	2	2									4

* 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta

VIII. Spis zalecanych lektur

1) Wykaz lektur podstawowych

Konspekty z wykładów, które w formie elektronicznej studenci otrzymają pod koniec

każdego semestru.

Mączyńska-Frydryszek, A., Jaskólska-Klaus, M., Maruszewski, T., (2002).

Psychofizjologia widzenia. Poznań: Wyd.ASP.

2) Wykaz lektur uzupełniających

Arnheim, R. (1982). *Sztuka i percepcja wzrokowa*. Warszawa: WaiF.

Barthes, R., (1996) *Światło obrazu*, Warszawa: KR.

Berger, J. (1997). *Sposoby widzenia*. Poznań: Rebis.

Berger, J. (1999). *O patrzeniu*: Fundacja Aletheia.

Boehm G. (2014). *O obrazach i patrzeniu*. Antologia tekstów. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.

Bourriad, N., (2012). *Estetyka relacyjna*. Kraków: Mocak, Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie.

Bryl, M., Juszkiewicz, P., Piotrowski, P., Suchocki, W. (2009). *Antologia przekładów „Artium Quaestiones”*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Carter, R. (1999). *Tajemniczy świat umysłu*. Poznań: Atena.

Dereęowski, J. (1990). *Oko i obraz.*, Warszawa: PWN.

Doliński D. (2003). *Psychologiczne mechanizmy reklamy*, Gdańsk: GWP.

Droscher, V.B. (1971). *Świat zmysłów.*, Warszawa: WP.

Dziarnowska W., Klawiter A. (2007), *Mózg i jego umysły*. Poznań: Zysk i S-ka, s.320-413.

Falkowski A., Tyszka T. (2002). *Psychologia zachowań konsumenckich*. Gdańsk: GWP.

Gadamer, H. – G. (1993). *Aktualność piękna*. Warszawa: Oficyna Naukowa.

Gombrich, E. (1981). *Sztuka i złudzenie.*, Warszawa: PIW.

Hochberg, J.E. (1970). *Percepcja*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.

Itten, J. (2015). *Sztuka barwy*. Kraków: d2d.pl

Klawiter (red.). *Formy aktywności umysłu. Tom 1: Emocje percepcja, świadomość. Część II Percepcja: motoryka, rozdwojenie, uprzedmiotowienie*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.

Konarski, S. (1982). *Światło i barwa*. Warszawa: PWN.

Kopaliński, W. (1985). *Słownik mitów i tradycji kultury*. Warszawa: PIW.

Kotula A., Krakowski P. (1981). *Malarstwo, rzeźba, architektura*. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe.

Le Grand, Y. (1982). *Oczy i widzenie*. Warszawa: PWN.

Lindsay, P.H., Norman, D.A., (1984). *Procesy przetwarzania informacji u człowieka*. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN, s, 129-283.

Lurker, M. (1985). *Przesłanie symboli*. Kraków: ZNAK.

Markiewicz P., Przybysz P. (2007). *Neuroestetyczne aspekty komunikacji wizualnej*. (W) Francuz P. (red.) *Obrazy w umyśle*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, s. 111-148.

Maruszewski, T. (2001). *Psychologia poznania*. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa.

Mitchel W. J. T. (2015). *Czego chcą obrazy*. Warszawa: Wydawnictwo Narodowe Centrum Kultury.

Młodkowski, J. (1998). *Aktywność wizualna człowieka*. Warszawa: PWN.

Skliar, A., Regulier C., Chamontin C., (1998). *Wielkie kultury świata*. Warszawa: Wydawnictwo Muza SA.

Stoichita, V. I. (1999). *Ustanowienie obrazu*. Gdańsk: Wydawnictwo Słowo/Obraz/Terytoria.

Strelau, J. (2000). *Psychologia. Podręcznik akademicki*. Gdańsk: GWP, tylko percepcja wzrokowa.

Strzemiński W. (1969). Teoria widzenia. Kraków: Wydawnictwo Literackie.
Wallis, M., (2004). *Wybór pism estetycznych*. Kraków: Wydawnictwo Towarzystwa Autorów i Wydawców Prac Naukowych UNIVERSITAS.
Vetulani, J. (2011). *Mózg: fascynacje, problemy, tajemnice*. Kraków: Wydawnictwo Homini.
Vetulani, J. (2011). *Piękno neurobiologii*. Wydawnictwo homini.
Vetulani, J., Mazurek M. (2015). *Bez ograniczeń. Jak rządzi nami mózg..* Wydawnictwo Naukowe PWN.
Zausznica, A., (1969). Nauka o barwie. Warszawa: Wydawnictwo naukowe PWN

AUTOR OPRACOWANIA

Rada Programowa Kierunku Malarstwo